

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2

Academic Administration in Small Schools under the Office of Phra Nakhon Si
Ayutthaya Primary Educational Service Area 2

วนสนันท์ จำปาทอง^{1*} และรัตนา กาญจนพันธุ์²

Wanatsanan Jampathong^{1*} and Ratana Kanchanapun²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Master Student of Educational Administration Ramkhamhaeng University

²Lecturer from the Faculty of Educational Ramkhamhaeng University

*Corresponding Author Email: 6714470050@rumail.ru.ac.th

Received: 16 January 2026 Revised: 28 January 2026 Accepted: 29 January 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 217 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Cohen, Manion and Morrison (2011) ที่ได้มาจากการวิธีการสุ่มอย่างง่าย แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.37) และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, การบริหารวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

This research consists purposes were 1. to examine the level of academic affairs management in small-sized schools as perceived by teachers under the Primary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya Area 2 and 2. to compare teachers' opinions regarding academic affairs management in small-sized schools under the same office. This study employed a quantitative research design. The research instrument was a questionnaire. The sample consisted of 217 teachers from small-sized schools under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined using the formula proposed by Cohen, Manion, and Morrison (2011), and the participants were selected through simple random sampling. The collected data were analyzed using descriptive statistics, including frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. In addition, comparisons were conducted using an independent samples t-test. The research findings revealed that 1) the overall level of academic affairs management in small-sized schools under the Primary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya Area 2 was at the highest level ($\bar{x} = 4.69$, $SD = 0.37$) and 2) the comparison of teachers' opinions toward academic affairs management indicated that teachers with different educational levels did not differ significantly in their opinions. However, teachers with different academic ranks showed statistically significant differences in their opinions at the .05 level, and teachers with different work experience also demonstrated statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: School Administration, Academic Administration, Small Schools

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาการบริหารจัดการงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องได้รับการส่งเสริมให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการความร่วมมือกับชุมชน และใช้กระบวนการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ระบุว่า โรงเรียนขนาดเล็ก คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งจากข้อมูลปี 2566 พบว่า มีโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศกว่า 15,000 แห่ง โดยมากตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) สภาพปัญหาที่พบได้บ่อยในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ การขาดแคลนครูในบางกลุ่มสาระ ครูต้องสอนหลายระดับชั้นในเวลาเดียวกัน ผู้บริหารต้องปฏิบัติงานหลายด้านทั้งด้านวิชาการ บุคลากรงบประมาณ และงานทั่วไป ซึ่งอาจส่งผลให้การบริหารจัดการงานวิชาการที่เป็นหัวใจของการพัฒนาผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้เน้น

ให้สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการตนเอง มีความคล่องตัวและยืดหยุ่น พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ และคุณธรรม (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) ขณะเดียวกันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ยังรับรองสิทธิของประชาชนในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดระบบ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วยงานสำคัญหลายด้าน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ และการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งหากมีการบริหารจัดการอย่างมีระบบและมีแนวทางที่ชัดเจน ย่อมส่งผลให้การจัดการ เรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในระยะยาว โรงเรียนขนาดเล็กในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ก็ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน เช่น มีจำนวนครูไม่ครบชั้น ครูหนึ่งคนต้องสอนหลายวิชาและหลาย ระดับชั้น ผู้บริหารมีภาระงานมาก การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานยังมีข้อจำกัดจากบริบทพื้นที่และบุคลากร ที่มีอยู่จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการอย่างแท้จริง

ดังนั้น ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ขนาดเล็ก เพื่อนำผลไปวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพื่อคุณภาพของผู้เรียนระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กข้อคิดเห็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2

การทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการและดำเนินการกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา ปรับปรุง และควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณธรรมจริยธรรม ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นแกนหลักและหัวใจสำคัญที่สุดของการ บริหารสถานศึกษา เนื่องจากมีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาและจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การ บริหารงานวิชาการที่ดีส่งผลให้เกิดคุณภาพทั้งต่อครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอน และตัวผู้เรียนเอง นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องชี้วัด ประสิทธิภาพและศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและความสำเร็จโดยรวมของการจัดการศึกษา ซึ่งครอบคลุมงานหลากหลาย ด้านที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กรอบหรือขอบเขตของภารกิจและกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาที่มุ่งวางแผน จัดการ พัฒนา และกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการประกันคุณภาพภายในและการประสานความร่วมมือทางวิชาการกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร คือ ครู สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 510 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Cohen, L., Manion, L., and Morrison, K. (2011) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน จากนั้นทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนประชากรครูแต่ละศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำอำเภอและทำการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยแบ่งออกเป็นด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการสอน ด้านวัดประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert, R, 1967) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาคุณภาพภาพเครื่องมือ คือ 1) นำข้อคำถามพบที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 2) นำข้อคำถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา วัตถุประสงค์กับข้อคำถาม พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.40–1.00 และ 3) ทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40–1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสังเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) วิเคราะห์ระดับการทำงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อระดับการทำงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศึกษาาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กข้อคิดเห็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กข้อคิดเห็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2

การบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. พัฒนาหลักสูตร	4.70	0.42	มากที่สุด	1
2. พัฒนาระบบการสอน	4.68	0.41	มากที่สุด	2
3. วัดและประเมินผล	4.70	0.40	มากที่สุด	1
4. นิเทศภายใน	4.66	0.43	มากที่สุด	3
รวม	4.69	0.37	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69, S.D. = 0.37$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.70, S.D. = 0.40$) และด้านพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 4.70, S.D. = 0.42$) รองลงมาคือ ด้านพัฒนาระบบการสอน ($\bar{x} = 4.68, S.D. = 0.41$) และด้านนิเทศภายใน ($\bar{x} = 4.66, S.D. = 0.43$) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2-4 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี (n=191)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=26)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.70	0.41	4.67	0.48	0.375	0.710

พัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.67	0.41	4.77	0.36	-1.185	0.199
วัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.71	0.39	4.66	0.44	0.556	0.582
นิเทศภายในสถานศึกษา	4.66	0.43	4.63	0.49	0.337	0.738
รวม	4.69	0.36	4.68	0.42	0.065	0.954

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ

การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก	วิทยฐานะ			F	Sig.
	ไม่มีวิทยฐานะ (n=69)	ชำนาญการ (n=123)	ชำนาญการ พิเศษ (n=25)		
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}		
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.46	4.83	4.73	19.145*	0.000
พัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.53	4.76	4.71	6.739*	0.001
วัดและประเมินผล	4.49	4.82	4.73	16.226*	0.000
นิเทศภายในสถานศึกษา	4.49	4.75	4.68	7.734*	0.001
รวม	4.50	4.79	4.71	15.266*	0.000

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการของเซฟเฟ ผลการทดสอบพบว่า 1) ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และ 2) ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ มีความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และครูที่ไม่มีวิทยฐานะตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก	ประสบการณ์ทำงาน (n=217)					F	Sig.
	น้อยกว่า 1 ปี (n=6)	1- 5 ปี (n=39)	5 - 15ปี (n=154)	15 - 25 ปี (n=13)	มากกว่า 25 ปี (n=5)		
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}		
1. พัฒนาหลักสูตร	4.22	4.47	4.80	4.55	4.40	8.872*	0.000
2. กระบวนการเรียนรู้	4.38	4.55	4.74	4.66	4.41	3.0998*	0.017
3. วัดและประเมินผล	4.30	4.51	4.79	4.63	4.40	6.885*	0.000
4. นิเทศภายในสถานศึกษา	4.18	4.54	4.72	4.62	4.40	3.769*	0.006
รวม	4.27	4.52	4.76	4.62	4.40	6.812*	0.000

*p ≤ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ ผลการทดสอบพบว่า 1) ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 – 25 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี และ 2) ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 – 25 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กข้อคิดเห็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.69, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวัดและประเมินผล (\bar{x} = 4.70, S.D. =0.40) และด้านพัฒนาหลักสูตร (\bar{x} = 4.70, S.D. =0.42) รองลงมาคือ ด้านพัฒนากระบวนการสอน (\bar{x} = 4.68, S.D. =0.41) และด้านนิเทศภายใน (\bar{x} = 4.66, S.D. =0.43) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แยกตามระดับการศึกษา อายุการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ข้อคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีข้อคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีข้อคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีข้อคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ ทักษะ สมรรถนะในการจัดการและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับพงศกร อุดลพิทยาภรณ์ (2560) กล่าวว่า เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับพิชมาภา แพงดั่ง (2565) เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ภาพรวมมากที่สุด สอดคล้องกับบุษเรศ คำดีบุญ (2564) เรื่องพัฒนาแนวทางการทำงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมระดับมาก ดังนี้

1.1 พัฒนาหลักสูตร ภาพรวมระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้วยเตรียมหลักสูตร เพื่อควบคุมคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการวัดผล และประเมินผล ปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และดำเนินชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข สอดคล้องกับสุทัศน์ ดาราวงค์ (2565) กล่าวว่า เป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ เพื่อการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท มวลสารประสบการณ์ โดยความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้เรียน จำเป็นต้องมีการจัดเตรียมหลักสูตรของสถานศึกษา สำหรับการควบคุมคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผล และการประเมิน และปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมาย คือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง เปลี่ยนพฤติกรรมตามลักษณะที่พึงประสงค์และดำเนินชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข สอดคล้องกับเรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับบุษเรศ คำดีบุญ (2564) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนารี ปราดนาม (2566) เรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริม กระตุ้น ความสามารถ ความถนัด ทักษะ ความสนใจ โดยส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ฝึกฝนประยุกต์ความรู้มาใช้ในสถานการณ์จริงรวมถึงการปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายของกิจกรรม มีสื่อการเรียนแหล่งเรียนรู้ที่พอเพียงทั้งในและนอกสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนควรส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับสุทัศน์ ดาราวงศ์ (2565) กล่าวว่า เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริม กระตุ้น ความสามารถ ความถนัด ทักษะความสนใจโดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผักผ่อนประยุกต์ความรู้มาใช้ในสถานการณ์จริง รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความหลากหลายของกิจกรรม มีสื่อ การเรียน แหล่งเรียนรู้ที่พอเพียงทั้งในและนอกสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับเรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับปรัตถกรณ์ กองนาคว (2564) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมระดับมา

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลภาพรวมระดับมากที่สุด เพราะผู้บริหารส่งเสริมการวัดประเมินผลตัดสินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมไปถึงการประเมินที่ครอบคลุมทั่วถึงทุกด้าน และเฝ้าติดตามพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติการประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นและส่งเสริมการเรียนรู้ที่แท้จริง สามารถเทียบโอนความรู้กับสถานศึกษาอื่น สอดคล้องกับปรัตถกรณ์ กองนาคว (2564) กล่าวว่า เป็นการกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของโรงเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับเรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า โดยภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนุชเรศ คำดีบุญ (2564) เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนารี ปราถนาม (2566) เรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมระดับมา

1.4 การนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมระดับมากที่สุด มีกระบวนการสำคัญ มุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาครู การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงสุด สอดคล้องกับตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) กล่าวไว้ เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ แนะนำและสนับสนุน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู โดยการนิเทศการศึกษาต้องมีการวางแผนอย่างชัดเจน โดยกำหนดวิธีการผู้ทำหน้าที่และช่วงเวลาในการนิเทศเพื่อให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับเรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) เรื่องพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนารี ปราถนาม (2566) เรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับประวิมา ราชแสง (2565) เรื่องการทำงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับนารี ปราถนาม (2566) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตามสมมุติฐานสอดคล้องกับพงศกร อุดลพิทยาภรณ์ (2560) ศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ความคิดเห็นของครู จำแนกตามวิทยฐานะ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับวรวิญญา เปลี่ยนพิพัฒน์ (2560) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มอำเภอพนสนิมคม พบว่า ความคิดเห็นของครู จำแนกตามวิทยฐานะ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เพราะว่า ประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กมีความหลากหลายของช่วงอายุการทำงานและประสบการณ์ที่ต่างกัน สอดคล้องกับประวิมา ราชแสง (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ความคิดเห็นของครูในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับพิชมาภา แพงด้วง (2565) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ข้อคิดเห็นของครูในโรงเรียน แยกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

การค้นคว้าอิสระนี้ได้นำเสนอข้อค้นพบที่สำคัญ 2 ประการ ซึ่งช่วยเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

1. ข้อค้นพบเชิงประจักษ์

1.1 ระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ระดับการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด ซึ่งให้เห็นว่าครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและรับรู้ว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 นั้น ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงในภาพรวมและในทุกด้านด้านที่เป็นจุดแข็งเด่นชัด ด้านที่ครูมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามมาด้วยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาจุดที่ควรปรับปรุง แม้ว่าการบริหารงานจะอยู่ในระดับสูง แต่ยังพบข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งเป็นจุดที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเพิ่มเติม ได้แก่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการนิเทศภายใน ผู้บริหารดำเนินการนิเทศงานวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบท มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารจัดหาคู่มือและแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้บริการแก่ครู มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 ความแตกต่างของความคิดเห็นตามวิทยฐานะและประสบการณ์ ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่า วิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงานของครูเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยครูที่มีวิทยฐานะและประสบการณ์

ทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษาไม่มีผลระดับการศึกษาของครู ไม่มีความแตกต่าง ต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2. องค์ความรู้ใหม่และข้อเสนอแนะเชิงทฤษฎี การค้นคว้าอิสระนี้ได้สร้าง องค์ความรู้ใหม่เชิงบริบทในด้านการบริหารวิชาการ ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนบน ดังนั้นต่อยอดความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคลต่อการรับรู้ ผลการวิจัย ยืนยันว่า สถานะทางวิชาชีพ (วิทยฐานะ) และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (ประสบการณ์) มีอิทธิพลต่อมุมมองของครู ในการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ มากกว่า ตัวแปรพื้นฐานอย่างระดับการศึกษา องค์ความรู้ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหาร ควรใช้ แนวทางการสื่อสารและการนิเทศที่ต่างกันตามวิทยฐานะและประสบการณ์ของครูเพื่อเพิ่มความร่วมมือและ ประสิทธิภาพชี้ช่องว่างในการบูรณาการงานวิชาการ แม้การบริหารจะอยู่ในระดับสูง แต่การค้นพบจุดที่ควรปรับปรุง (เช่น การ ส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน และการนิเทศที่หลากหลาย) บ่งชี้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ ยังขาดความเข้มแข็งในการส่งเสริมการ ปฏิบัติงานวิชาการที่เน้นการพัฒนาเชิงลึกและนวัตกรรม โดยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการปฏิบัติงานเชิงธุรการหรือภารกิจพื้นฐานที่จำเป็น ความท้าทายในการจัดทำเครื่องมือและคู่มือ การที่ผู้บริหารจัดหา คู่มือและแนวทางการจัดทำหลักสูตร และการที่ครู สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายเชิงทรัพยากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งอาจขาด บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือขาดการสนับสนุนด้านเอกสาร/เครื่องมือจากส่วนกลางอย่างเพียงพอ องค์ความรู้ นี้เป็นข้อมูลสำคัญให้เขตพื้นที่การศึกษาพัฒนามาตรการสนับสนุนด้านทรัพยากรและเครื่องมือทางวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาด เล็กโดยเฉพาะดังนั้น องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญที่สุดคือ การทำความเข้าใจในมิติเชิงประจักษ์ว่า ปัจจัยด้านวิทยฐานะและ ประสบการณ์มีอิทธิพลต่อการรับรู้การบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องนำไปพิจารณาในการ ออกแบบกลยุทธ์การบริหารและการนิเทศงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของครูแต่ละกลุ่มอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรนำการพัฒนาหลักสูตรไปใช้ ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยเน้น การมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและบริบทท้องถิ่น ควรกำหนด ระบบการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสนับสนุนทรัพยากรและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและมีคุณลักษณะตามที่สังคม พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมหลากหลายและเชื่อมโยงชีวิตจริง ควรกำกับให้มีการจัดทำแผนการสอนที่บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้โดยเน้นการสร้างกรอบการประเมินที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ ควรสนับสนุนครูให้ใช้วิธีการประเมินที่เน้น

การปฏิบัติจริงและประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน พร้อมทั้งติดตามและบันทึกพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่แท้จริง

1.4 ผู้บริหารควรสร้างระบบนิเทศที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูรวมถึงบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ควรสนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ 2

2.3 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). *แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.

นารี ปราณนาม. (2566). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: นครปฐม.

นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.

ประวีณา ราชแสง. (2565). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: นครปฐม.

ปรีตถกรณ์ กองนาคู. (2564). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.

- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์. (2560). *แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: นครปฐม.
- พิชณาภา แพงด้วง. (2565). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม: มหาสารคาม.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. เล่ม 136 ตอนที่ 57ก
- เรืองฤทธิ์ อรรถชัย. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.
- วรัญญา เปลี่ยนพิพัฒน์. (2560). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนสนิมคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. (งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี.
- สุทัศน์ ดาราวงศ์. (2565). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต: ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *แผนปฏิบัติการว่าด้วยการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สพฐ. พ.ศ. 2566–2570*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Cohen, L., Manion, L., and Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. (7 th ed.). New York: Routledge.
- Likert, R. (1967). *The method of constructing an attitude scale*. In M. Fishbein. (Ed.). *Readings in attitude theory and measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley.